

NOORD-BRABANDER.

Donderdag, 25 Mei.

DICERE VERUM QUID VETAT?
Horatius.

DUITSCHLAND.

Nadat men te Napels slechts drie dagen schoon weder had gehad, zijn den 6 dezer op nieuw de regen en storm begonnen. De nachten zijn koud, terwijl bij dag eene warmte van 18 tot 20 graden heerscht. Ofschoon zich geene nieuwe cholera-gevallen vertoond hebben, werkt het ongestadige weder zeer na-deelig, en heeft zich de gezondheids-kommissie nog niet ontbonden. Allen klagen wederom; de handelsstand over het gebrek aan zaken. Daarbij komt nog het gemis aan vreemdelingen, waardoor kunstenaars en winkeliers niets te doen hebben. De ontevredenheid gaat dan ook van de eene klasse tot de andere over.

— Den 16 in den morgen, is H. K. H. prinses Helena van Mecklenburg-Schwerin, bruid van Z. K. H. den hertog van Orléans, vergezeld van H. D. moeder, te Potsdam aangekomen. Die doorluchtige personen werden door Z. M. en de koninklijke prinses en prinsessen ontvangen, en zetteden, na gedineerd te hebben, omstreeks vier ure hunne reis naar Frankrijk voort. (H. K. H. prinses Helena reist onder den naam van gravin van Grabow, en wordt den 21 te Fulda verwacht. Van Fulda zal zij zich begeven naar Homburg, bij de doorluchtige ouders der groothertogin douairière, en van daar naar Saarbrück, alwaar zij den nacht van den 24 zal doorbrengen. De ridder de Cabre, Fransch gezant bij het hof van Keur-Hessen, is den 15 van Kassel naar Fulda vertrokken, om de prinses te ontvangen).

Eergisteren middag zijn alhier aangekomen HH. KK. HH. de groothertog en de groothertogin van Mecklenburg-Schwerin, en eenige uren daarna Z. K. H. de kroonprins van Zweden, welke vorstelijke personaadjen hunnen intrek in het koninklijk paleis genomen hebben.

— H. K. H. de prinses Helena van Mecklenburg-Schwerin, aanstaande gemalin van den hertog van Orléans, is, in den avond van den 17, met talrijk gevolg, van Potsdam, te Leipzig aangekomen en heeft haren intrek in het hôtel van Saksen genomen. H. K. H. zou den volgenden dag de reis naar Fulda voortzetten. Hoogstdezelve zal ook deze stad passeren, maar zich hier niet ophouden, zullende den nacht te Hanau doorbrengen, waar zij morgen of overmorgen verwacht wordt.

— Volgens eene algemeene telling in Zwitserland, ten gevolge van een bevel van den Landdag bewerkstelligd, bedraagt de bevolking thans 2,177,429 zielen. Het kanton Bern heeft de meeste inwoners, namelijk 400,000 zielen; daarop volgt Zurich, hetwelk 231,567 zielen telt. Alle andere kantons zijn beneden de 200,000; het minst bevolkte is Uri, welk kanton slechts 13,519 inwoners heeft.

FRANKRIJK.

PARIS, den 20 Mei.

De hertog de Choiseul, door den Koning belast, om HH. KK. HH. de prinsessen van Mecklenburg-Schwerin te ontvangen en te vergezellen, is naar zijne bestemming op reis gegaan.

— Bij de pairs is gisteren beraadslaagd over het ontwerp, tot afstand aan de stad Parijs van den grond, waarop vroeger het paleis van den aartsbisschop gestaan heeft. Hetzelfde gaf nog al tot eenige discussie aanleiding, beschouwende sommigen zoodanige wet als ongodsdienstig, en als moetende strekken, om eene voldoening te geven aan kwade driften, en als eene goedkeuring der verfoeyelijke ongodsdienstige vooroordeelen, welke Frankrijk onteerd hebben, noemende men de bewerkers der plundering van voornoemd aartsbisschoppelijk paleis eene verzameling van ontsnapte galciboeven. Ten slotte werd de voordragt, met 73 tegen 28 stemmen, goedgekeurd.

Van den 21. Koning en Koningin Leopold van Belgie worden den 25 te Neuilly verwacht. — Men zegt, dat de heer Thiers naar Italie zal vertrekken, zonder de huwelijksfeesten op Fontainebleau bij te wonen. Bij gelegenheid van die echtverbintenis, zullen zestien jongelingen en een gelijk getal meisjes, uit de behoeftige klasse, uitgehuwelijkt worden en een' bruidschat bekomen. — Op den 10 Junij was eene revue te Versailles, voor den Koning, aangekondigd. Het tijdstip dier revue schijnt echter niet bepaald te zijn. Het hof wordt eerst tegen voornoemd tijdstip te Parijs terugverwacht; eenige dagen daarna zal de reis naar Versailles, en de opening van het museum aldaar geschieden, zoodat de wapenschouwing niet dan tegen het einde van Junij zal kunnen plaats hebben.

— Brieven uit Oran kondigen aan, dat de generaal Bugeaud, den 8 Mei, met al zijne troepen moest oprukken. De hertog de Nemours, die deel aan de expeditie zou genomen hebben, heeft doen weten, dat het huwelijk van zijn' broeder hem te Parijs terughield. De generaal Bugeaud heeft aan de officiers verklaard, dat die veldtogt een vraagstuk van leven of dood voor de provincie Oran zou beslissen.

Te Toulon heeft men tijdingen uit Bona tot den 4 ontvangen. Alles was aldaar rustig. De voorbereidselen tot de expeditie van Constantine waren bijna voltooid, doch men dacht algemeen, dat dezelve niet voor September zou plaats hebben. Volgens een uit Oran te Bona ontvangen brief wilde men weten, dat het tusschen den generaal Bugeaud en Abd-el-Kader tot geen treffen zou komen. Steeds sprak men van onderhandelingen. De Emir zou eerst gijzelaars zenden en vervolgens den generaal te gemoet trekken, ten einde een mondgesprek met hem te hebben.

— Een onzer bekwaamste beeldhouwkunstenaars is gelast de buste der prinses Helena te vervaardigen. Ten dien einde zal hij, te gelijk met het hof, naar Fontainebleau vertrekken.

— Te Metz zal de torenspits der hoofdkerk in Grieksch vuur worden geillumineerd ter gelegenheid der doorreize van de toekomstige hertogin van Orléans. De artillerie maakt ook een kostbaar lustvuurwerk gereed.

— De feestvieringen, die te Versailles ter gelegenheid van het huwelijk zullen plaats grijpen, zijn vastgesteld tegen den 10 Junij.

Het feest, hetwelk op het stadhuis gevierd zal worden, zal vermoedelijk in het midden van Junij plaats hebben. Ten dien opzichte worden door een der dagbladen de volgende bijzonderheden medegedeeld.

Sierlijkheid en goede smaak zullen er nog veel meer heerschen dan rijkdom of pracht; de prefekt der Seine regelt dit feest in deszelfs geheel, en de bekwame heer Visconti biedt daartoe de ontwerpen aan, en bestuurt al de werkzaamheden. In hetgeen aan die feesten glans en nieuweid zal geven, zal echter niet alles aan de verlustigingen van het oogenblik worden gewijd. Het ameublement der receptie-appartementen op het stadhuis, dagteekent van meer dan dertig jaren herwaarts; die appartementen zullen op nieuw geschilderd, gemeubileerd en gedecoreerd worden; de zorg om de fabrikeurs van Lyon en den werklieden van Parijs arbeid te verschaffen, is voor de eerste maal in het programma van een feest begrepen geworden.

In eene der zalen zal men de beeldtenissen vinden der groote mannen, die als krijgsveld, regters, kunstenaars, schrijvers, het vaderland tot luister zijn geweest, en op wier geboorte zich de groote stad verheft. Onder hen worden twee vrouwen geteld. Eene andere, onmetelijk groote, ruime en luchtige zaal zal, zegt men, geheel gedecoreerd zijn met natuurlijke bloemen, die harmonisch zich zullen ineen vlechten met de vormen en krullen en figuren der bouwkunde, de vloeren zullen parterres worden, van waar fonteynen zullen ontspringen.

Men spreekt, men heeft reeds te veel gesproken, van der prinses bereide verrassingen, van diorama's, die in het hart van Parijs, op het stadhuis zelve, de oorden zullen voorstellen, die door de aangename herinneringen harer jonge jaren haar dierbaar zijn; er wordt gesproken van eene Psyche, geheel van malachitesteent, die, uit de werkplaats van Denières voortgekomen, een wezenlijk meesterstuk der Fransche kunst uitmaakt.

In de openbare vermakelijkheden zal eene ware grootheid, eene nationale pracht heerschen. Niets zal te vergelijken zijn, hetzij met den glans der lustvuurwerken, die 40,000 francs zullen kosten, hetzij met de nieuweid der des avonds in het Marsveld op te voeren feestvoorstelling, alwaar 10,000 man linietroepen een spiegelgevecht zullen uitvoeren, waarin, onder verlichting der vlammen van Grieksch vuur, het bestormen en verdedigen van een, in het midden der vlakte opgerigt, fort zullen worden nagebootst.

Zoo houden zich, van nu af aan, de meest onderscheidene vakken van volkslijt, met den der natie eigenen ijver, in de voorbereidselen ter feestviering bezig. Er worden balzalen beschikt, vervoerbare vestingsterkten gebouwd, opene pleinen in salons, en salons in tuinen hervormd; de ~~beste~~ ^{meest} kiesche smaak bestuurt den tooi onzer schoonen, de diamanten verlaten derzelveur écrins, de ijzeren kisten ontsluiten zich om de klinkende munt te verspreiden en allerwege voordeel en verblijden uit te storten.

SPANJE.

De Parijsche *Moniteur* van den 21 Mei behelst gaenerlei telegraphisch berigt uit Spanje en men weet dus niets naders wegens den togt van den infant don Sebastiaan met de hoofdmagt der Carlisten naar Arragon. Sommigen wilden weten, dat de Fransche regering, tijdingen had wegens eene ontmoeting tusschen dien infant en den generaal der Christinos Iribarren, waarbij de laatste het onderspit had gedolven; doch dat zij tot nu toe aarzelend bleef, om die tijdingen openbaar te maken. Aan dit gerucht wordt dan ook de daling, die de Spaansche fondsen den 20 op de Parijsche beurs hebben ondergaan, toegeschreven. Anderen zoeken de aanleiding tot die daling in de vijandige houding, die zich in de Madridsche cortes tegen het ministerie openbaart, of ook in de revolutionnaire bewegingen van Katalonie. Ook omtrent den toestand van dit laatste gewest zijn de berigten tegenstrijdig. Een Parijsch ministerieel blad wil, dat er voor het bewaren der rust te Barcelona alle hoop bestaat, en dat dien ten gevolge de bevelhebber der Britsche scheepsmagt in die wateren afgezien had van zijn ontwerp, om de forten, welke die volkrijke stad bestrijken, door zijne zeelieden te doen bezetten. Hetzelfde blad voegt er bij, dat zich onder de bewoners en nationale gardes van Reuss en Tarragona een betere geest begon te openbaren; zoo zelfs, dat men de hoop koesterde van die beide steden eerlang onder de gehoorzaamheid aan het Madridsche hoofdbestuur te zien terug keeren. Daarentegen deelt een ander Parijsch blad berigten uit Barcelona van den 14 Mei mede, volgens welke de aldaar bevel voerende generaal Parreno, indien men hem geene versterking van 10,000 man toezond, wanhoopte van zich te Barcelona te zullen handhaven en met ontzetting de algeheele zegepraal der revolutionnairen in Katalonie te gemoet zag. De nationale gardes dier stad waren, volgens deze lezing, sedert het ter dood brengen van Xandero, den belhamel bij het laatste oproer, ten uiterste op den grijzen generaal Parreno verbitterd; noch slechts enkele compagnien wilden dienst doen, doch ook de ijver van deze verflaauwde, en het handhaven der rust, zoo wel als de persoonlijke veiligheid van Parreno, hing van de trouw der zwakke bezetting van het fort Monjony en van eenige ruiters en zeesoldaten in de stad af. De overheden der stad, door vrees bevangen, waren niet te vinden. Na het vallen van den avond liet zich volstrekt niemand meer op de straten zien, ten zij dezelve door drommen werklieden, die door de revolutionnaire klubs in beweging waren gebracht, doorkruist werden. De soldaten moesten elken avond in hunne kazernen en het fort worden opgesloten, daar sedert den 7, reeds dertien hunner door sluipmoordenaars uit de bevolking, van welke bij het dempen van het jongste oproer vele lieden, ook vrouwen en kinderen, onder het schroetvuur der bezetting en der Engelschen zijn gevallen, op slaat waren afgemaakt. Zelfs begon men te vreezen, dat sommige bevelhebbers der bezetting, in het geheim met de leden der klubs heulden. Van den kapitein-generaal de Meer, die thans te gelijk de Carlisten en de revolutionnairen moet bestrijden, hoorde men te Barcelona niets.

Ook de toestand van Valencia is, volgens de laatste berigten, geenszins gunstig. De poorten der stad van dien naam worden, uit vrees voor de Carlisten, steeds gesloten gehouden, en het blijkt thans stellig, dat dezen Benicarlo, eene niet onbelangrijke plaats aan de zee kust, bezet en geplunderd hebben.

Zie hier, hoe het *Journal des Débats*, welk blad naar de partij der Christinos overhelt, maar toch omtrent de Spaansche onlusten en burgeroorlog zekere gematigdheid aan den dag legt, in zijn nummer van den 21 Mei, daarover oordeelt.

Eene nieuwe reeks gebeurtenissen begint in Spanje, en die gebeurtenissen worden aldaar, zoo met opzigt tot de staatkundige beweging, als van krijgsverrigtingen, sedert kort van een gewigtiger aard. Aan den eenen kant doet de infant don Sebastiaan eenen inval in Arragon, met oogmerk, om zich met Cabrera te vereenigen; aan den anderen kant wordt het grondwettig bestuur te Madrid door de redevoeringen van heethoofden in de cortes ondermijnd, en in Katalonie gewapend aangerand, vervallen verklaard en buiten de wet gesteld door republikeinsche opstandelingen, die reeds een legertje van 3,000 man verzameld hebben, bereid om evenzeer de troepen der Koningin en de Carlisten te bestrijden.

Men zou zich hebben kunnen vleijen, dat de Spaansche liberalen aan een ministerie, hetwelk uit eene volksbeweging is voortgesproten en de staatsregeling van 1812 heeft afgekondigd, waarin laatstelijk geene andere wijziging van belang is gebracht, dan de aanneming van het beginsel van twee wetgevende kamers, die zoo wel de eene als de andere door het volk zullen worden verkozen, voortdurend hun vertrouwen zouden hebben geschonken. Werkelijk hebben de echte vrijzinnigen zich tevreden getoond, en scheen het, dat Spanje, na het herwinnen zijner staatkundige vrijheid, alle zijne krachten tot het ten einde brengen van den burgeroorlog zou vereenigen, die, als een vernielende gees, dat land reeds veel te lang heeft geteisterd.

Maar in het gevolg der liberalen, zijn de anarchisten en democraten op het tooneel verschenen; zij willen op hunne beurt eene nog meer afdoende omwenteling bewerken, nog meer van het bestaande omverwerpen, en terwijl zij overal verdeeldheid zaaien, plegen zij, in plaats van voor de ware vrijheid te gaan strijden, te midden der steden, minder gevaarlijke

heldendaden; kenmerken zij hunnen weg door oproer, moord en verwoesting.

Tot nu toe houdt te Madrid het bestuur met loffelijken moed zich staande; niettegenstaande de beschuldigingen en beleedigingen, waarmede deszelfs leden, met schandelijke hevigheid, door de minderheid der cortes worden overstelpt. Gelukkiglijk hebben ook in de meeste steden tot nu toe de gevestigde overheden, de goede burgers en het verlichte gedeelte der nationale garde de republikeinsche partij kunnen wederstaan. Maar zullen zij dit nog lang achtereen vermogen? Bezitten die stadbewoners burgermoed genoeg, om hun hoofd voortdurend te wagen en zich aan de wraakzucht eener partij bloot te stellen, die vogelvrij verklaart, alvorens te regeren en, ten minste te Barcelona, eene stad, welker toestand thans in sommige brieven met zulke sombere kleuren wordt afgemaald, reeds roof en moord aan de orde van den dag heeft gesteld?

Daar intusschen de loop des burgeroorlogs op al hetgeen in Spanje voorvalt, een zeer gewigtigen invloed uitoefent, moet men, om over de duurzaamheid van een bestuur te oordeelen, hetwelk te gelijk door het absolutisme en de democratie bedreigd wordt, vooraf de kansen berekenen, welke die oorlog aanbiedt, waaraan de onderneming van den infant don Sebastiaan eene geheel andere rigting kan geven.

Het leger van don Carlos, hoewel 36,000 man sterk, heeft het niet nuttig of mogelijk geacht, om deszelfs verschanste linien in Guipuzcoa, en om de steden Ernani, Irun en Fuenterrabia, ofschoon rondom dezelve belangrijke vestingwerken waren aangelegd, te verdedigen. De bevelhebbers hebben waarschijnlijk hunne minderheid in krijgskunde, goede regeling der troepen en veldgeschut gevoeld; hadden zij toch gemeend, van de 30,000 man van Espartero te kunnen wederstaan, dan zouden zij op die wijze geheel Guipuzcoa en een groot gedeelte van Alava en Biscaye niet hebben ontruimd, en vooral de gemeenschap met de sluikhandelaars op de grenzen van Frankrijk niet hebben opgegeven. Het is blijkbaar, dat het Carlistische leger, 't welk thans een sedert twee jaren bezet grondgebied ontruimd heeft en naar gebergten van Navarre teruggeweken is, niet langer in deszelfs behoeften kon voorzien. Reeds sedert verscheidene maanden heerschte in het opgestane land groote schaarschte van levensmiddelen; het paardenvoeder ontbrak geheel. Men moest zich dus verdeelen, een uitweg zoeken, het tooneel des oorlogs elders verplaatsen, en het is eene dringende noodzakelijkheid geweest, die tot het doen eener onderneming door 10 of 12,000 man onder een der beide prinsen in persoon geleid heeft. Dit laatste wordt buiten twijfel, als men opmerkt, dat de raadsliden van don Carlos zulk eene gewigtige beweging en groote afwendig niet eer beproefd hebben, dan nadat de kansen der zaak, die de Carlisten in de hand was, zamgetrokken. Dat bijeenrekken en de hongersnood hebben de onderneming noodzakelijk gemaakt.

Maar het was moeilijk, om door de lijn van blokkade, die de Christinos rondom het in opstand zijnde land hebben heengetrokken, door te dringen. De Carlisten konden slechts drie rigtingen inslaan; zij konden de Arga tusschen Pampeluna en het punt, waar deze rivier in de Ebro valt, overtrekken; zij konden den overtocht der Ebro veel hooger op tusschen Orduna en Burgos beproeven; of zij konden door het slaan van eene schipbrug over de sterk gezwollene rivier, tusschen Logrono en Miranda, zich naar gene zijde der Ebro begeven. Hoe moeilijk dit laatste was, hebben wij onlangs aangetoond.

Hoe dit ook zijn moge, de infant don Sebastiaan is met 12,000 man, eenig geschut en 600 ruiters bij het dorp Echarry, hetwelk slechts drie uren van Pampeluna ligt, de Arga overgetrokken. Men heeft waarlijk groots reden van bevreemding, dat de generaal Iribarren dit niet heeft weten te beletten. Hij had 10,600 man bij Pampeluna en eene even groote magt langs de Arga, te Puente la Reyna, slechts eenige uren beneden Echarry, bijeen. Hij had sedert lang openlijk aangekondigd van alle maatregelen tot het beletten van den overtocht genomen te hebben; hij had daartoe zijne magt tusschen de Arga en de Ebro zoodanig verdeeld, dat zij zich bij tijds op het bedreigde punt kon vereenigen, en toch volvoeren de Carlisten den overtocht bijna onder het geschut van Pampeluna, zonder in dat bagchelijk oogenblik de minste hinderpaal te ontmoeten!

Welken weg zal de afgezondene kolonne thans inslaan? Wat is het doel der onderneming? Van het punt, waaruit de Carlisten zijn uitgegaan, kunnen zij slechts twee rigtingen volgen; zij kunnen of oostwaarts oprukken en te Sanguessa de rivier Arragon overtrekken, waardoor zij Verdun en Jaca Bulsca, in Opper-Arragon bereiken en den weg volgen zouden, dien Guergué nam toen hij door don Carlos met eene kolonne naar Katalonie werd afgezonden; of wel zij kunnen zuidwaarts op Tafalles trekken, de Arragon te Caparosso overtrekken, en het bruggehoofd bij Tudela vermeesteren, ten einde aan gene zijde der Ebro te komen, en zich dieper in Neder-Arragon te wagen. Indien het bruggehoofd van Tudela goed versterkt is en behoorlijk verdedigd wordt, zal de afdeeling van don Sebastiaan een ander punt van overtocht tusschen Tudela en Sarragossa moeten opzoeken, of wel zich van de langs de rivier aanwezige schuilen meester moeten maken, en ook daarmede waarschijnlijk zonder tegenstand aan de overzijde geraken, daar de Carlisten hunnen marsch met zoo groote snelheid hebben volvoerd, dat

de troepen der Koningin wel niet bij tijds hun den overtocht van de Ebro zullen kunnen betwisten. Men verzekert daarenboven, dat Cabrera over Calatayud, Tarazona en Cascante naar het noorden in aantocht is, om terwijl de infant het bruggehoofd van Tuleda op den linkeroever der Ebro zou aantasten, die stad aan den rechteroever te bestoken.

«Op de vraag, of de infant don Sebastiaan thans stellig op Madrid aanrukt, antwoorden wij, dat wij zulks niet gelooven. Waarschijnlijk heeft hij in last, om aan den opstand in Neder-Arragon meerdere vastheid te geven, aldaar eene geregelde krijgsmagt op te richten, en door het overwigt zijner waardigheid als prins van den bloede, de in dat gewest rondzwervende partijgangers tot een gemeenschappelijk doel te doen medewerken, aan een vast oppergezag te doen gehoorzamen. Sedert lang was Arragon een tweede Navarre; alle de landlieden zijn daar Carlisten en lossen gewerschoten op de grondwetsgezinde troepen, als deze in hunne gebergten willen doordringen. De hier bedoelde landstreek, die aan de benden van Cabrera; Forcadell, Esperanza en andere aanvoerders tot schuilhoek dient, is zeer uitgestrekt; zij omvat het geheele bergachtige land, dat zich langs en tusschen de grenzen van Arragon, Oud Kastilie, la Mancha, Katalonie en het koninkrijk Valencia uitstrekt; zij behoort dus ook tot die onderscheidene provincien, maar vormt door de gesteldheid van den grond, het gemis van gemeenschap met anderen gedeelten van Spanje en het karakter van de ingezetenen een samenhangend geheel. Ongetwijfeld zal de infant don Sebastiaan zich daarheen begeven.

«Doch men moet toch ook verwachten, dat weldra eene aanzienlijke krijgsmagt hem achterna zal worden gezonden, en hem op zijne schreden zal volgen en tegenhouden; of wel evenwijdig met hem zal voortrukken, zoo als tijdens de onderneming van Gomez het geval is geweest, die wel nergens regtsstreeks is aangefast, maar wien men toch den tijd niet gelaten heeft, om in de landstreken waar hij doortrok, aan den opstand eene geregelde houding te geven.

«De verlegendheid, welke deze onderneming zal veroorzaken, zal tegen de goede werking der in Guipúzcoa behaalde voordeelen eenigzins opwegen. Maar wij laten de hoop niet varen, dat het gewigt dier voordeelen, de terugtocht der Carlisten naar het gebergte en de noodzakelijkheid, waarin zij zich, ten gevolge van het onder hen heerschend gebrek bevonden hebben, zich te verdeelen, gunstig op de gemoederen zullen werken, en aan het Spaansche bestuur nieuwe kracht zullen geven, om de grondwettige orde te handhaven, de regeringloosheid te bestrijden en uitgebreidere verdedigingsmiddelen tegen de troepen van don Carlos te ontwikkelen.»

— In de zitting van de cortes van den 11, is het er zeer onstuimig toegegaan. De afgevaardigden van Barcelona hebben zich zoo hevig tegen de ministers Calatrava en Mendizabal uitgelaten, dat het bijna tot dadelikheden zou gekomen zijn. Men verwachtte, dien ten gevolge, onderscheiden tweegevechten.

ENGELAND.

LONDEN, den 20 Mei.

Laatstleden Woensdag heeft Z. M. de Koning een kapittel van de militaire Bath-orde en van die van St. Michiel en St. George gehouden, waarin verscheidene hoofdofficieren van het leger en de zeemagt tot ridders zijn geslagen. Daarna heeft Z. audientie verleend aan den terug-gekeerden Franschen gezant, graaf Sebastiani.

— Gisteren avond heeft het huis der gemeenten, met 73 tegen 72 stemmen, een voorstel van den heer Ewart verworpen, volgens hetwelk de doodstraf in alle andere gevallen dan bij opzettelijken moord, zou afgeschaft worden. Deze uitslag was vooral het gevolg eener verklaring van den minister Russell, dat hij het nu ontijdig achtte, de doodstraf af te schaffen, daar het bestuur er ernstig op bedacht was, aanmerkelijke wijzigingen en verbeteringen in de kriminele rechtspleging in te voeren, bij welke gelegenheid ook de doodstraf zeer zou verminderd worden.

— Een aantal van de aanzienlijkste inwoners en handelaars dezer hoofdstad, hebben gisteren bij den lord-major van Londen aanzoek gedaan om, bij gelegenheid van het meerderjarig worden van prinses Victoria, op aanstaanden Woensdag, zoo door het sluiten der winkels, het illumineren van de voornaamste gebouwen als anderzins, dien dag door de ingezetenen der hoofdstad, ter eere van de vermoedelijke troonopvolgster van Groot-Brittanje, als eenen waren feestdag te doen vieren.

— Volgens eene gemaakte schikking door het bankiershuis dezer hoofdstad van de heeren Salomons, zal elke vrschijnende coupon van de nieuwe Hollandsche 5 per cents door hen *a pari* voor 2 p. st. 1 sh. 3 d. in betaling genomen worden. Voor iedere 25 gulden Hollandsch halfjarigen intrest is er alzoo, ten gevolge dezer schikking, een *minimum* prijs vastgesteld; terwijl het overigens den houders dier coupons vrij zal staan om, in geval van hoogerem wisselkoers, over dezelve anders te kunnen beschikken.

BELGIE.

Wij vernemen dat heden morgen eene hevige botsing heeft plaats gehad aan het vlaamsche hoofd tusschen eenige uit Holland gekomene werklieden om aan de dijken te arbeiden, en een aantal Belgische arbeiders. Deze laatsten schijnen de aanvallers geweest te zijn en het voorwendsel van hunnen aanval was, dat de Hollandsche werklieden tot al te lagen prijs werkten. De

worsteling moet zeer bloedig geweest zijn, en aan beide zijden telt men onderscheidene gekwetsten. De Hollanders, in kleiner getal dan hunne tegenpartij zijnde, moesten het veld ruimen; zij zijn langs de dijken naar hunne grenzen terug gekeerd. Het komt ons voor dat, daar het gouvernement noodig geoordeeld heeft Hollanders tot het aanleggen der dijken te gebruiken, het ook had behooren te denken aan de middelen om hen te beschermen tegen den najver, dien zulks noodwendig onder de Belgische arbeiders moest te weeg brengen.

— Van Mechelen wordt dd. 19 Mei geschreven:

De late vorst had eenige vrees voor het mislukken van het koolzaad gewas doen opvatten; die vrees is heden volstrekt geweken. De plant doet zich algemeen gunstig voor, en belooft eenen goeden oogst.

Er wordt opgemerkt, dat tuschen Mechelen en Brussel en in de richting naar Dendermonde, een goed derde deel meer koolzaad geplant is dan in het jl. jaar, en het schijnt ook in vele andere gemeenten het geval te zijn; men mag dus dit jaar eene rijke inzameling te gemoet zien.

— Sedert eenige dagen zijn te Brussel eenige faillissementen bekend gemaakt, vooral onder de kooplieden van lakens en andere stoffen in het groot en klein. Behalve aan de terugwerking der op alle handelaars van Europa plaatsgrijpende handelskrisis, worden ook die faillissementen toegeschreven aan de publieke verkooping, en aan de voortdurende van het koude jaargetijde.

— De echtgenote van den heer Kessels, majoor der artillerie te Luik, is dezer dagen van het 19de kind bevallen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 24 Mei.

Z. K. H. de prins van Oranje zal morgen naar Tilburg vertrekken.

— Men spreekt er van, dat de Koning, in den loop der volgende maand, eenige deelen van het rijk, onder anderen Vriesland, bezoeken zou.

— Tegen het einde der maand Junij, wordt de Koningin in het vaderland terug verwacht.

— Aanstaanden Zondag verlaat een der bataillons van het korps grenadiers deze residentie, en den volgenden dag het tweede, beide zullen gedurende de eerste weken kantonnementen in Noord-Brabant betrekken, en zich vervolgens naar het kamp van Reijen begeven.

— Men meldt uit Leiden het volgende:

Z. K. H. de erfprins van Oranje had zich gedurende derdehalf jaar, aan deze hoogeschool, met voorbeeldige nauwgezetheid en vlijt, in de *Rechtsgeleerde, Staat- en Geschiedkundige Wetenschappen* geoefend. Thans de bestemde tijd tot het eindigen dezer studien daar zijnde, is Z. K. H., op den 20sten, 22sten en 23sten dezer, telkens gedurende bijna twee uren, in 's Gravenhage, in tegenwoordigheid van HH. KK. HH. den prins van Oranje en prins Alexander der Nederlanden, den hoog ed. gestr. heer generaal Bagelaar en eenige heeren van het hof, ten opzichte zijner gemaakte vorderingen onderzocht geworden: door den hoogleeraar Cock, in het *Natuur-, Staats- en Volken-Recht*; door den hoogleeraar Tydeman, in de *Staats-huishoudkunde*, en door den hoogleeraar Hofman Peetkamp, in de *Algemeene en Vaderlandsche Geschiedenis*.

Bij alle deze examens heeft Z. K. H. zoodanige blijken van kunde, vlugheid en oordeel gegeven, als den jeugdigen vorst tot hooge eere, deszelfs koninglijken Vader tot billijke vreugde verstreken, en het vaderland een waardig vorst te meer uit het oude en geliefde stamhuis van Oranje waarborgen.

— Men leest in het *Handelsblad* het volgende:

Onlangs voor handelszaken mij met veel spoed van Amsterdam naar Antwerpen moettende begeven, vertrok ik per nacht diligence op Rotterdam, alwaar ik des anderen daags vroegtijdig genoeg aankwam om met de Moerdijker stoomboot over Dordrecht naar den Moerdijk te vertrekken. Ten 7 ure des morgens vertrok ik dan ook van Rotterdam en arriveerde te Dordrecht ten 8½ ure. Aldaar vertoefde ik een half uur, en vertrok verder met gezegde stoomboot naar den Moerdijk, aldaar ten 11 ure aankomende, was het mijn plan om een extra-rijtuig op Westwezel te nemen, welken weg ik volgens mijnen pas nemen moest; doch aan den Moerdijk vond ik een zeer net geschikt rijtuig gereed staan, hetwelk op reizigers wachtte, die naar Westwezel moesten, en tot eenen zeer billijken prijs maakte ik daarvan gebruik; ik kwam dus over Breda des namiddags ten 5 ure te Westwezel aan, alwaar eene diligence gereed stond, met welke ik naar Antwerpen vertrok; in welke stad ik zoodoende in één dag, en wel des avonds ten 7 ure op mijn gemak arriveerde. Ik neem hieruit de gelegenheid om deze reismanier, die mij zoo zeer bevallen heeft, ten nutte van daarmede niet bekend zijnde reizigers publiek te maken, te meer daar mij de voerman aan den Moerdijk verzekerde, dat hij dagelijks na het aankomen der Moerdijker stoomboot, met zijn rijtuig naar Westwezel reed.

KLOOSTERS IN ZWITSERLAND.

De vertoogen in het afgelopen jaar aan den Zwitserschen rijksdag, door de kloosters van het kanton Aargau ingediend, zijn, gelijk wij reeds gemeld hebben, zonder gevolg gebleven. Deze hebben op nieuw aan het uitvoerend bewind en aan al de kantons eene tweede memorie ingediend, waarin zij bewij-

ken, dat, wel verre van één millioen franken deficit te vinden, zoo als een afgevaardigde uit Aargau, dezelve in de bondsvergadering beschuldigd had, hetwelk alle radikale dagbladen zich gehaast hebben te herhalen, zij integendeel hunne fondsen, sedert den inventaris van 1802 tot die van 1834 vermeerderd hebben. De inventaris van 1802 bedroeg een geheel van 4,768,448 franken voor de kloosters van Muri, Wettingen, Fahr, Hermetschwyl, Gnadenthal en Maria Kronung. De inventaris van 1834 beliep tot 6,461,833 franken, derhalve was er eene vermeerdering van 1,600,000 fr., waaronder de abdijen van Muri en Wettingen, de twee rijkste, elk voor meer dan 600,000 fr. begrepen waren. Geene groote en meer schitterende logenstrafing kon aan de deputatie van Aargau gegeven worden.

De bewijsstukken bij de memorie overgelegd, leveren belangrijke daadzaken op; daarop ziet men dat al het heilige vaatwerk, hetwelk aan het klooster van Gnadenthal, onder de Helvetische regering, om hetzelfde, zoo men zeide, in veiligheid tegen de Oostenrijkers te stellen, nooit is terug gegeven; de waarde dier voorwerpen bedroeg 2,400 franken. Hieruit ook ziet men dat de kommissarissen van 1834 grove fouten, alle ten nadeele der kloosters, begaan hebben, en wat hunne kwade trouw bewijst is, dat men met de kloosters van slechte bezuiniging te beschuldigen, dezelve voor meer en meer grootere sommen in de belastingen deed deelen; een zonderling middel om hunne zaken te herstellen! Eindelijk reikte men in Junij 1834, aan de administratie van Maria Kronung een certificaat uit, houdende, dat zij de zaken van haar klooster, met de meeste zorg en op eene eervolle wijze behandeld had, en in Augustus 1835 beschuldigde men dezelve van een deficit, en het klooster werd onder voogdijstap gesteld! Op die wijze zijn de roovers ontmaskerd, en de wezenlijke beweegredenen van den maatregel is niets anders dan de schandelijkste begerlijkheid.

* Heden overleed alhier, aan een langzaam verval van krachten, Vrouwe ANTONIA MARIA HOOGENDOORN, Weduwe van wijlen den Heer H. J. STEINBACH. Dienende deze tot eenige en algemeene kennisgeving.

Drunen, den 20 Mei.

W. A. COPPENS, Past.
F. VAN HEYST, Med. Doct.
Execut. Testam.

BEKENDMAKINGEN.

* De Ondergeteekende, door aankoop eigenaar geworden zijnde van het Logement « DE DRIE TROMPETTERS » in de Steenbergse straat te Bergen op Zoom, neemt de vrijheid, zich in de gunst van Heeren Reizigers en Kooplieden aan te bevelen, terwijl hij hun Ed. van eene civiele en allezins prompte bediening verzekert.

Bergen op Zoom, den 2 Mei 1837.

FR. STORIMANS.

* Een KOPERSLAGERS GEZEL van de Roomsche Katholieke Godsdienst zijn werk verstaande als ook het pompen maken vast werk begerende tegen een goede loon adresseren zich franco aan STEVEN RODESTAF te Uden.

MARKTBERIGTEN.

Prijzen der Granen te Amsterdam, 22 Mei 1837.

Tarwe met goeden handel aan consumtie; 130 p. with. Poola. f 293; 132 p. p. Rost. f 241 bij partij; 128 p. n. Geld. f 212 zeilende; 131 p. o. Rost. f 240; 129 p. j. Gron. f 220; 124 p. j. Vriess. f 185; 121 p. n. mind. dito f 155; 119 p. n. dito dito f 160; 128 p. j. Rost. f 230 bij partij. — Nieuwe Rogge wel zoo graag, onde in een doen; 120, 121 p. n. Overijss. f 150, 152; 118, 119 p. dito en Dreuts. f 145, 146. — Garst zonder handel. — Haver prijshoudend; 85 p. n. fijne Vriess. f 90; 76 p. o. Voer f 76. — Boekweit wel zoo graag; 118 p. n. Nijkerker f 168; 116 p. Vriess. f 156; 112 p. n. Gron. Zand f 144; 111 p. Oostvr. f 125.

Prijzen der Olie te Amsterdam, 22 Mei 1837.

Koolzaad 3 & lager; Deensch 40, 53, 54 & L; Ksombh. 55 & L; Holst. Zomerzaad f 200; in publieke veiling Elve f 285, f 296, f 287. — Lijnzaad prijshoudend 108 p. Kon. f 250 — Raapolie was heden zeer flauw, per 6jw. f 38; Vliegend f 37 a 36; primo September, October, November en December f 32. — Lijnolie per 6jw. f 32; Vliegend 31. — Hennipolie per 6jw. f 38; Vliegend f 37. — Raapkoeken f 54 a 60. — Lijnkoeken f 7 a 8.

— Middelburg, 18 Mei. Tarwe de Ned. mud f 6.50. — Rogge f 4.90. — Garst f 3.60. — Haver f 2.50. — Boekweit 4.30. — Groene Erwtten f 4.75.

— Smeek, 6 Mei. Boterprijs f 27 tot f 28 a f 29.

— Leyden, 20 Mei. Hoiboter van f 24 tot 26. — Grasboter van f 30 tot f 33 a f 34.

— Londen, 19 Mei. Tarwe en Garst is gedurende deze week slechts in geringe mate aangevoerd; daarbij blijft het weder koud en gaar; de handel in eerstgenoemd artikel had een vast

voorkomen en iets hoogere prijzen werden bedongen, hoewel de omzet niet veel had te beteekenen. Mooije Garst is 1 sh. duurder. Van Haver was matig aangevoerd; de houders zijn ongenegen om te verkoopen en eischen meerendeels 1 sh. verhooging, terwijl de tot stand gekomen verkoopen 6 p. a 1 sh. meer geld hebben opgebracht.

— Hamburg, 16 Mei. Sedert jl. week hebben alhier de kapitalisten op de koloniale waren, deels op de plaats opgelegd, deels op zeilende ladingen, gespeculeerd. Daardoor wordt eene verdere daling der prijzen gestuit. In Liverpool zijn reeds graanladingen van Noord-Amerika terug gekomen; ook naar Holland en Bremen is van dergelijke berigt gezonden, en wij moeten ingelijks ons op een zoo onaangenaam wederzien voorbereiden. De verliezen bij dit artikel worden zeer aanmerkelijk, vermits alleen in de prijzen 33 a 50 pCt., zonder kosten en alteratie der kwaliteit, zullen verloren worden.

— Pesth, 10 Mei. Ook bij ons doet zich eene gewigtige handelskrisis gevoelen. Bankbreuken zijn hier aan de orde van den dag. De granen dalen dagelijks en vinden geene koopers. Wel zal zich vermoedelijk tot de aanstaande markt in prijs verheffen daar, de schering geene bijzonder gunstige uitzigten oplevert; vele schapen moeten door eene veeziekte weggesleept zijn.

— Berlijn, 8 Mei. De ijzerbanen houden het publiek meer dan ooit onledig. Eergisteren zijn de inschrijvingen voor de baan naar Breslau gesloten, en velen kwamen te laat. De geldkrisis in Amerika begint zich ook bij ons te doen gevoelen. Het wantrouwen in de handelswereld is zoo algemeen, dat alle krediet gestremd is, dat ieder zijn geld bij zich houdt en dat alle goederen in prijs dalen zonder evenwel koopers te vinden. Men vrees dat, zoo niet spoedig redding komt, vele Hamburger huizen, die zich thans nog met moeite staande houden, zullen moeten vallen. Te Dantzig, Elbing en Koningsbergen zijn thans reeds eenige faillissementen, welke den schrik alhier grootelijks vermeerderd hebben, daar zulks het geval was met huizen, in welke veel vertrouwen gesteld werd. De meeste angst huisvest bij de kleine fabrikanten, die bij eene stremming des handels geheel verloren zijn en grootendeels met een klein eigen kapitaal op krediet arbeiden.

BEURSPRIJZEN.

Weenen, den 15 Mei: Bankactien 3 pCt. 1370.

Londen, den 20 Mei: 3 pCt. gecons. 91 $\frac{1}{2}$; dito per 24 Mei 91 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$, dito per Julij 91 $\frac{1}{2}$; Reduc. 3 pCt. 90 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$; Excheq. Bills 32 a 34; Eng. Bank 206 $\frac{1}{2}$ a 207; Belg. 5 pCt. 99 $\frac{1}{2}$ a 100 $\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. 84 a $\frac{1}{2}$; Buenos-Ayres 25 a 27; Chili 6 pCt. 36 a 38; Colomb. 2de 6 pCt. 23 $\frac{1}{2}$ a 24 $\frac{1}{2}$; Mexico 6 pCt. 23 $\frac{1}{2}$ a 24 $\frac{1}{2}$; Peru 6 pCt. 16 $\frac{1}{2}$ a 17 $\frac{1}{2}$; Portugal 5 pCt. 72 $\frac{1}{2}$; Donna Maria 5 pCt. 49 a $\frac{1}{2}$; dito 3 pCt. 30 $\frac{1}{2}$ a 31; Denem. 3 pCt. 72 a 73; Rusland 5 pCt. 108 a $\frac{1}{2}$; Nederl. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 53 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; dito 5 pCt. 98 a 100; dito 3 pCt. 46 $\frac{1}{2}$ a 47 $\frac{1}{2}$; dito a $\frac{1}{2}$, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100; dito Coup. Nov. 53 a 55; dito Mei 33 a 35; dito Passive 6 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$; dito Deferred 9 $\frac{1}{2}$ a $\frac{1}{2}$.

Engelsche fondsen prijshoudend. Spaansche meer gewild op het berigt van de inneming van Irun. Portugesche onveranderd. Nieuwe Hollandsche 5 pCt. meer gezocht en a 100 verhandeld. In Zuid-Amerikaansche ging bijna niets om. Er is volstrekt geen nieuws. Volgens brieven uit Santiago zou het gouvernement van Chili den 28sten December eene formele oorlogsverklaring tegen Peru afgekondigd hebben.

Antwerpen, den 23 Mei: Ardoins 23 $\frac{1}{2}$, 22 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$ p.; Oude Uitgest. 7 $\frac{1}{2}$ p.; Darmst. Loten 23 g.; R. Fr. Aand. van 500 fr. 220 $\frac{1}{2}$; Dito 100 fr. 51 $\frac{1}{2}$ g.; Belgie 100 $\frac{1}{2}$ g. — Wissel: Amst. $\frac{1}{2}$ en Rott. $\frac{1}{2}$ pCt. av.

De berigten uit Madrid, welke deze hoofdstad als geheel in de magt der anarchie schilderen, hebben niet alleen helet het hoogere Londensche merk op onze beurs gunstig te doen werken, maar zelfs eene verdere prijsvermindering der Ardoins te weeg gebracht. Al dadelijk bij het openen der markt werden door de spekulanten, die de koeriers ontvangen hadden, belangrijke partijen verkocht, hetgeen ten gevolge had, dat de prijs, te meer daar ook eenige gedwongene verkoopen werden bewerkstelligd, van 23 $\frac{1}{2}$ sael tot 22 $\frac{1}{2}$ viel, zich wel een oogenblik weder tot 23 verhief, doch ten slotte 22 $\frac{1}{2}$ g. $\frac{1}{2}$ p. blijft. Wel zeide men, dat Tolosa door de Christinos ingenomen was, doch dit gerucht bleef, tegenover de ongunstige berigten uit Madrid en de gesteldheid onzer markt, geheel zonder invloed.

Amsterdam, den 23 Mei.

Ned. Werk. sch. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 52 $\frac{1}{2}$; 5 pCt. 99 $\frac{1}{2}$; Uitgest. Sch. $\frac{1}{2}$; Kansbill. 25 $\frac{1}{2}$; Amort. Synd. 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 92 $\frac{1}{2}$; 3 $\frac{1}{2}$ pCt. 76 $\frac{1}{2}$; Handelsm. 4 $\frac{1}{2}$ pCt. 179; Nieuwe dito —; O. I. Leening 4 pCt. 96 $\frac{1}{2}$; dito 5 pCt. 97 $\frac{1}{2}$.

Frankr. Ins. op het Grootb. —.

Spanje 5 pCt. Nieuwe leening 23 $\frac{1}{2}$; Passive —.

Rusl. Hope 5 pCt. 103 $\frac{1}{2}$.

Oostenr. Metalliek 99 $\frac{1}{2}$.

Brazilië 5 pCt. —.

Onze Binnenlandsche fondsen openden geheel op hunne hoogte van gisteren, doch de markt werd door eenige inkoop van Integralen, naar het schijnt voor Engelsche rekening, ondersteund, hetgeen zoo wel dit als de overige Holl. effecten iets hooger dan gisteren deed blijven. Handelsm. daarentegen, die aanvankelijk gewild waren, blijven op het eind flauwer.

Ardoins volgden aanvankelijk de dalende beweging te Antwerpen en waren reeds a 22 $\frac{1}{2}$ verkrijgbaar, doch ook dit fonds herstelde zich later eenigzins, doordien tamelijk vele inkoop tot dekking van vroeger in blanco verkochte prijzen werden bewerkstelligd. De handel daarin was vrij levendig.

Russische en Oostenrijksche fondsen prijshoudend. Zuid-Amerikaansche lusteloos en op nieuw tot verminderde koersen verkrijgbaar.

Laatste prijzen ten 5 ure. Integralen 62 $\frac{1}{2}$; Holl. 6 pCt. 99 $\frac{1}{2}$; Kansb. 23 $\frac{1}{2}$; Ardoins van 85 a 23 $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$.